

V posledních letech se stále více translatologů věnuje výzkumu univerzálií překladu, mezi něž patří i explicitace. Tato práce se zabývá problematikou explicitnosti a explicitace v populárně-naučných textech z oblasti historie na jazykové dvojici čeština a němčina a ověřuje platnost explicitační hypotézy, podle které v překladech vždy dochází k explicitaci bez ohledu na dané jazykové a textové systémy. Explicitace je v předkládané práci tedy zkoumána jako univerzálie překladu, ačkoli se zároveň poukazuje na některé další faktory, které se na jejím vzniku mohou podílet (rozdílné stylistické preference, interference z jazyka originálu, idiolekt překladatele atd.). K výzkumu explicitace tato práce využívá nástrojů korpusové lingvistiky. Kapitola Stav zkoumané problematiky uvádí přehled dosavadních prací publikovaných na téma explicitace. Hlavní důraz je zde kladen na zkoumání explicitace jako univerzálie, ale jsou zde zmíněny i některé práce zabývající se explicitací jako překladatelským postupem a příčinou prodlužování překladu, jako důsledkem jazykově-systémových a stylistických rozdílů mezi jazyky, jako důsledkem kognitivního procesu při překladu a z hlediska teorie relevance. Dále v kapitole Definice je uvedeno, jakým způsobem jednotliví autoři přistupují k pojetí explicitnosti a explicitace a jsou zde rovněž zmíněny některé klasifikace tohoto jevu. V Empirické části je explicitace zkoumána z hlediska prostředků syntaktické kondenzace, protože jak upozorňuje Jelínek (1995: 755n), kondenzační konkurenci lze považovat za jeden z druhů konkurence implicitně-explicitní....